

KAITSEVÄGI

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS
Teabevaldaja: Kaitsevägi
Märge tehtud: [Kehitiv alates]
Juurdepääsupiirang kehtib kuni vajaduse
möödumiseni, kuid mitte kauem kui [Kehitiv kuni]
Alus: [Alus]

Hanno Pevkur
Kaitseministeerium

Teie 30.06.2026 nr 5-9/26/22-2

Meie 30.06.2026 nr 0.5-2/26/93-2

Kaitseväge seisukoht eelnõule

Olete Kaitsevæele edastanud arvamuse andmiseks Vabariigi Valitsuse määruste muutmise määruse eelnõu, millega on kavas muuta Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määrust nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord” ja Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrust nr 301 „Raadioside piiramise kord”.

Kaitsevægi tutvus põhjalikult Riigikantselei poolt koostatud eelnõuga ega pea võimalikuks seda antud kujul kooskõlastada.

Kaitsevægi toob välja alljärgnevad tähelepanekud:

- 1) Kui seni on riigikaitseobjektide kaitse korra rakendamisel olnud keskne roll Kaitsepolitseiametil, siis eelnõu jõustumisel muutub valdkond rakenduslikult palju mitmetahulisemaks. Kaitsevæele ette nähtud ülesanded, sealhulgas teabe jagamine, riigikaitseobjektide valdajatele nõustamine, riskianalüüside ja turvaplaanide hindamine ning Kaitsepolitseiametile arvamuse esitamine, ei ole vaadeldavad üksteisest eraldiseisvate ülesannetena, vaid peavad moodustama koos teiste kaasatud asutuste panusega töökorralduslikult ühe terviku. Näiteks, kui riskianalüüside ja plaanide eesmärgipärasuse eest keskselt vastutav asutus on Kaitsepolitseiamet, siis jääb arusaamatuks, mida täpsemalt koordineerib või millise osa eest vastutab Riigikantselei. Riigikaitseobjektide valdajate nõustamine või nõustamise tulemus peaks kajastuma riskianalüüsides ja plaanides. Kaitsevæe poolt antud aramus peaks jõudma ka Kaitsepolitseiametile. Eelnõu seletuskirjas ei ole töökorraldust lahti kirjutatud. Samuti puudub Kaitsevæel teadmine, millised on Kaitsepolitseiameti ettepanekud koostöös. Eelnõuga edasiliikumiseks on vaja töökorralduses eelnevalt kokku leppida.
- 2) Täpsustamist vajab töökorraldus nii asutuste kui ka objektide valdajate vahel õhuohtudest teavitamisel. Näiteks, kui Kaitsevægi edastab õhupildi Politsei- ja Piirivalveametile, kes koondab ja edastab õhupildi objekti valdajatele, siis miks on eraldi ette nähtud Kaitsevæe kohustus teavitada objekti valdajat. Samuti pole Kaitsevægi kokku leppinud objekti valdajatega, kuidas andmeid vahetatakse. Need punktid on osa tervikust, mis tuleks kokku leppida enne eelnõu kooskõlastamisele saatmist. Seejuures tuleks arvestada, et elanikkonnakaitse kui terviku eest vastutavad Siseministeerium ja Päästeamet, kuid nende roll antud protsessis ei kajastu.
- 3) Läbivalt tuleb täpsustada seireandmete kogumise ja edastamise sätteid. Kaitsevæe õhupildi andmestik koondina on riigisaladus, mistõttu edastatakse andmed töödeldult ja vastavalt teadmiskohustusele. Objekti valdajatele edastatakse vaid neid puudutav ja tegevuseks vajalik teave. Samas, kui ka objekti valdajatele on pandud kohustus andmeid edastada, siis peaks neil olema ka andmete kogumise või hoidmise kohustus koos vastavate kriteeriumitega. Eelnõus või seletuskirjas peaksid kajastuma ka viited objekti valdajate küberturbe nõuetele, et oleks tagatud turvaline andmevahetus ning andmete töötlemine.

- 4) Ebaselgeks jäi seletuskirja turvaplaani puudutav osa. Eelnõu koostaja sõnastuse kohaselt peaks turvaplaanis kajastuma, millisest ohu lävendist alates kaasatakse asutused taristu kaitse tegevustesse, et viimased teaksid planeerida oma ressursse. Seletuskiri ei ole korrektne, kuna Kaitseväel sellist kohustust ei ole.
- 5) Juhime tähelepanu ka eelnõu „Raadioside piiramise kord“ muudatusele, millega antakse alaliseks või ajutiseks riigikaitseobjektiks määratud objekti turvatöötajale ja turvajuhile õigus raadioside piiramiseks. Palun eelnõus või seletuskirjas täpsustada, kuidas tagatakse, et antud õiguse rakendamine ei segaks teiste asutuste, sealhulgas Kaitseväge, ülesannete täitmist. Seda eelkõige olukorras, kus objektid asuvad asutuste vahetus läheduses.
- 6) Määruse „Raadioside piiramise kord“ muutmise ettepaneku mõju on keeruline hinnata teadmata, millisel kujul hetkel muutmisel olev elektroonilise side seadus, sealhulgas seaduse §-i 115 muudatus, vastu võetakse. Seaduse muudatusega on ette nähtud, et Politsei- ja Piirivalveametile ja Kaitsevägele antakse volitused raadioside piiramiseks riigi julgeoleku tagamisel ohu väljaselgitamise ja tõrjumise, korrarikkumise kõrvaldamise või väljaõppe eesmärgil. Seaduse muutmise eelnõu kohaselt sätestaks „Raadioside piiramise kord“ edaspidi pigem protsessi kui volitusi. Samas sisaldab antud määruse muudatuse eelnõu ka volitusi. Palume kaaluda määruse muutmist pärast elektroonilise side seaduse muutmise seaduse vastuvõtmist.
- 7) Palume eelnõu rakendamisega kaasnevate kulude punkti täiendavalt analüüsida ja vajadusel täiendada. Olukorras, kus osapoolte tegevused ei ole kokku lepitud, ei ole ka võimalik hinnata tegelikku kulude mahtu ega ka kulude katmise põhimõtteid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andrus Merilo
kindralleitnant
Kaitseväge juhataja

Kaisa Kruuse
Kaisa.Kruuse@mil.ee